

Fiskefrämjandet Stockholms
skärgård, ideell förening

STRATEGI

2009-2013

STRATEGIDOKUMENT

Fiskefrämjandet Stockholms Skärgård

Bakgrund

Under perioden september 1993 till januari 1996 verkade "Projekt Fisketurism" i Stockholms skärgård. Syftet med projektet var att gynna skärgårdens näringsverksamheter och arbetsmöjligheter under lågsäsong genom att utbilda professionella fiskeguider, ta fram kursmaterial för fiskeguider, marknadsföra fiskemöjligheter, utbyta erfarenheter med Åland-Åboland, fördubbla årliga utsättningar av havsöringssmolt samt att utreda frågor och konflikter runt utplanteringarna och fisketurismen i skärgården. I arbetsgruppen för Projekt Fisketurism 1993-1996 ingick

Länsstyrelsen i Stockholm, Skärgårdsstiftelsen, Fritid Stockholm, Landstinget, Yrkesfiskarna, Sportfiskarna, Fiskevattenägarna, SIKO (Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation) och SIS (Stockholm Information Service).

Projektet omsatte 1,3 miljoner kronor som finansierades av organisationerna samt av Vattenfall AB och Värmdö respektive Haninge kommuner. Projektet som var det första i sitt slag fick stor betydelse för den fortsatta fisketurismutvecklingen i skärgården, havsöringsfiskevården och dialogen mellan fiskets intressenter.

Under år 2000 arbetade Länsstyrelsen i Stockholm, Stockholms idrottsförvaltning och SIS fram ett förslag till "Strategidokument för en utvecklad fisketurism i Stockholmsregionen". Dokumentet lyfter fram viktiga utvecklingsmöjligheter i regionen men blev aldrig en officiell handling.

2002-2003 bildades "Samrådsgruppen för avsättande av fredningsområden för fisk i Stockholms skärgård". Vid en konferens om fisket i Stockholms skärgård vintern 2003 begärde Stockholms Läns Fiskevattenägarförbund, Stockholms Läns Fiskareförbund, Sveriges Sport- och Fiskevårdsförbund samt Sportfiskarnas Stockholmsdistrikt gemensamt att Länsstyrelsen i Stockholms Län skulle agera för att få till stånd fredningsområden för fisk i Stockholms skärgård.

I augusti 2008 undertecknade fem organisationer i Stockholms Län samverkansavtal i syfte att i en Fiskeområdesgrupp (FOG) verka för hållbar utveckling av fisket i Stockholms skärgård. Ekonomiskt stöd för framtagning av utvecklingsstrategin söktes hos Fiskeriverket och beslut om detta meddelades i november 2008.

Samverkansavtalet undertecknades av

- Skärgårdsstiftelsen
- Sportfiskarna region Stockholm
- Stockholms Läns Fiskareförbund
- Stockholms stad
- Sveriges Organiserade Fiskeguider
- Östra Svealands Fiskevattenägarförbund

Organisationerna beslutade att, vid utarbetandet av utvecklingsstrategin, samverka med andra parter som Länsstyrelsen i Stockholms Län, övriga kustkommuner, kustbevakningen, sjöpolisen, Landstinget i Stockholms Län med flera.

Inom ramen för "Samrådsgruppen för avsättande av fredningsområden för fisk i Stockholms skärgård" hålls regelbundna möten och sedan 2006 finns 25 fredningsområden som tillkommit på gruppens begäran. Utöver detta har gruppen behandlat rekryteringsproblematiken, angelägna fiskevårdsåtgärder, övergripande förvaltningsfrågor, behovet av ytterligare fredningsområden och betydelsen av att bli en FOG (FiskeOmrådesGrupp) för Stockholms skärgård. Fiskeriverket beslutade den 18 november 2008 att FOG Stockholms skärgård med Stockholms stad som administrativ huvudman, är ett av tio områden som får tekniskt stöd och därmed har möjlighet att arbeta fram detta strategidokumentet.

Initiativtagarna till ansökan om att bli en FOG startade i mars 2009 den ideella föreningen "Fiskefrämjandet Stockholms Skärgård".(FSS).

De föreningar som bildar FSS representerar andra föreningar. Detta genom att de är medlemmar hos någon av initiativtagarna till FSS och på så sätt är samtliga organiserade fiskeintressenter i området representerade. Förankringsarbetet som gav till resultat att dessa sex organisationer bildar föreningen på börjades som framgår på 90-talet och har under framtagandet av strategidokumentet kompletterats med kontakter med andra organisationer. Det är intresseorganisationer, företagarföreningar, Leadergruppen m.fl. Samverkan på olika sätt och i olika projekt kommer att ske.

Problem, resultat och åtgärder

De åtgärder som genomförts tidigare har baserats på identifierade symptom av vilka bristen på fisk prioriterats. Orsakerna till bristen har analyserats och beror bland annat på utfiskning, låg salthalt, övergödning, brist på föda, brist på föda i yngelstadiet, stor förekomst av skarv och säl samt brist på lekområden.

Fiskefrämjandet Stockholms skärgård (FSS) vill nå resultat i form av ökande fiskbestånd genom att angripa de underliggande problemorsakerna. Åtgärderna för att nå resultat struktureras under de fyra rubrikerna Styrning och Projektledning, Fiskevård, Ökad lönsamhet i näringen och Tillgänglighet.

Under arbetet med strategidokumentet har åtgärdsförslag från medlemmarna samlats in och strukturerats under dessa rubriker. Varje separat åtgärd finns inte alltid enskilt vara stödberättigat enligt prioriterat område 4: Hållbar utveckling av fiskeområden men åtgärderna samlade inom ett antal projektramar överensstämmer med programformuleringen i dokumentet "Operativt program för fiskenäringen i Sverige 2007-2013".

Förutom de åtgärdsförslag som inkommit under arbetet med strategidokumentet förväntas ansökningar om stöd komma till föreningen under programperioden. Av betydelse för föreningens styrelse som beslutar om att rekommendera stöd till ett projekt, är de insatsområden som formuleras i detta dokument. Insatsområden för Fiskefrämjandet Stockholms skärgård (FSS) följer de i Operativa Programmet rekommenderade insatserna. Dessa beskrivs under rubriken Områdets huvudinriktning. Där listas också de åtgärder som prioriteras i FSS.

Områdets huvudinriktning

Strategin för "Hållbar utveckling av fisket i Stockholms skärgård" baseras på åtgärder som syftar till att

- Bevara och utveckla nya arbetstillfällen samt det ekonomiska och sociala väståndet
- Öka lönsamheten av fiskeri- och vattenbruksprodukter
- Främja kustmiljöns kvalitet
- Främja nationellt och transnationellt samarbete mellan fiskeområden

Som beskrivits ovan använder föreningen en problembaserad åtgärdsmodell där orsakerna analyseras och angrips. Innan orsakerna hanteras analyseras de symptom som indikerar problem. Föreningens strategi är att prioritera symptomen "brist på fisk" och med projektaktiviteter åtgärda orsakerna.

Åtgärderna struktureras enligt nedanstående

Styrning, projektledning och fiskevård

- Fiskevårdsåtgärder
- Förvaltningsåtgärder
- Ökad kunskap om fiskebestånden

Ökad lönsamhet i näringen och tillgänglighet

- Ökad grad av förädling av fiske och fiskprodukter
- Ökad tillgänglighet till resursen, med fokus på rekreation, jämställdhet och integration
- Distribution av fisk till närmarknaden
- Livsmedelshantering
- Fisketuristisk verksamhet
- Ökat samarbete kring resursen med fokus på upplevelse, mat och logi

Ovanstående åtgärder utgör grunden för de budgeterade fyra insatsområdena som framgår under rubrik "Åtgärder och Budget".

Föreningen följer Europeiska Fiskerifondens inriktning i programmet "Hållbar utveckling i fiskeområden" och har till detta fogat föreningens kompletterande insatsområden

Inom ramen för ovanstående åtgärdsstruktur skall föreningen arbeta för

- Omstrukturering och omställning av ekonomisk verksamhet, särskilt genom att främja turism
- Stärkande av fiskeområdets konkurrenskraft och fiskens bestånd

- Diversifiering av verksamheten genom att främja olika typer av sysselsättning för fiskare genom att skapa ytterligare arbetstillfällen utanför fiskerinäringen
- Ökat värde på fiskeriprodukter
- Stöd till infrastruktur avsedd för småskaligt fiske och turism och tjänster som gagnar små fiskesamhällen
- Skydd av miljön i fiskeområden så att den förblir attraktiv. Återskapande och utveckling av byar och småstäder utmed kusten med fiskeriverksamhet samt skydd och förbättring av naturarvet och det arkitektoniska kulturarvet
- Främjande av interregionalt och transnationellt samarbete mellan grupper i fiskeområden, i synnerhet genom nätverk och spridning av bästa metoder
- Förvärv av kunskaper och underlättande av förberedelser och genomförande av den lokala utvecklingsstrategin
- Ge råd till projektsökande i finansieringsfrågor

Inom FSS kommer jämställdhetsperspektivet att synliggöras och beaktas i varje projekt. FSS analyserar inkomna ansökningar om stöd med utgångspunkt från konsekvenserna ett eventuellt projekt har för jämställdheten. FSS kommer att tillsammans med projektägaren att följa upp och utvärdera projekten.

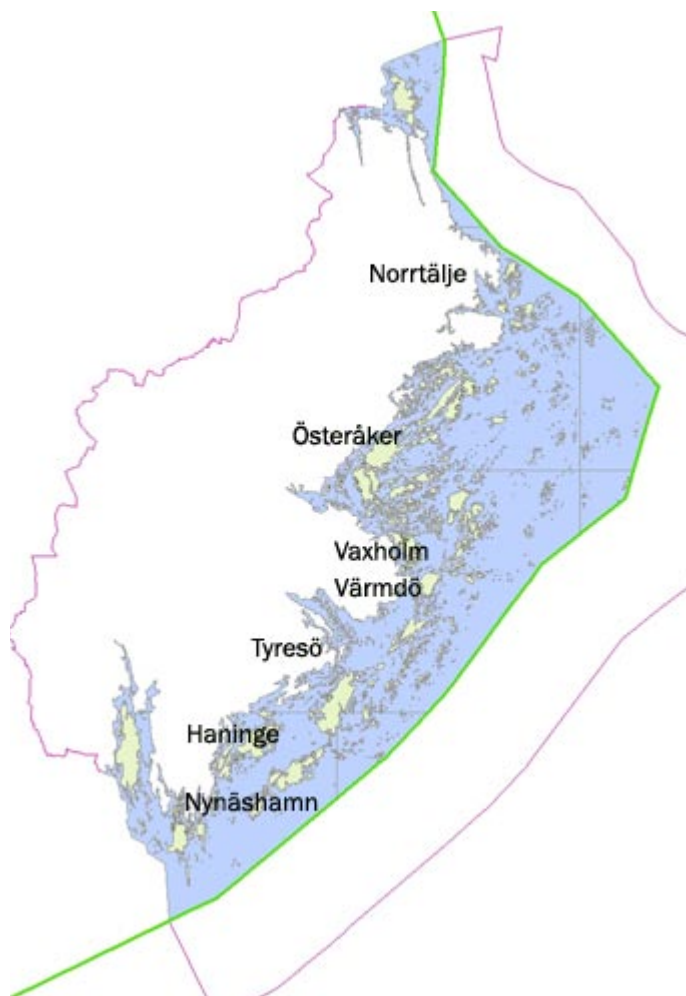
Den ideella föreningens ansvarsområden är att samla medlemmarnas, och andra intressenters förslag till aktiviteter och skapa samsyn kring åtgärder och dessutom rekommendera ekonomiska stödmedel för medfinansiering av åtgärderna. De ekonomiska medel föreningen har att rekommendera är medel ur Europeiska Fiskerifonden. Beslut om tilldelning av medel till åtgärd fattas, efter rekommendation av föreningen, av Länsstyrelsen i Stockholms Län. Intressent som tillställer föreningen en fråga om stöd ansvarar på egen hand för ansökningsförfarandet och övrig medfinansiering.

Ekonomiska resurser för medfinansiering i kommande projektaktiviteter uppdateras kontinuerligt av föreningens styrelse. Förutom kring medlemmarnas medfinansiering och medel från Europeiska Fiskerifonden kommer föreningen att ge råd till sökanden beträffande möjliga nationella offentliga medel och privat medel.

Föreningens stadgar finns i bilaga ”Fiskefrämjandet Stockholms skärgård ideell förening - Stadgar”.

Områdets geografiska avgränsning

Fiskeområdet utgörs av Stockholms skärgård och innefattar delar av Södertälje, Nynäshamn, Botkyrka, Haninge, Tyresö, Värmdö, Vaxholm, Österåker samt Norrtälje kommuner. Se nedanstående kartbild

Administrativ kapacitet

Stockholms stad är administrativ huvudman för Fiskefrämjandet Stockholms skärgård. Genom samverkansavtal med kustkommunerna Nynäshamn, Haninge, Värmdö, Vaxholm, Österåker och Norrtälje samt med Skärgårdsstiftelsen har Stockholms stad mandat att arbeta med fiske och fiskevård i hela Stockholms skärgård. Denna verksamhet har pågått sedan 1970-talet och finansierades fram till 1985 av fiskekortsförsäljning. Verksamhet är idag till viss del statsbidragsfinansierad.

De organisationer och föreningar som undertecknade samverkansavtalet gällande FOG Stockholms skärgård beslutade vid möte den 20:e mars 2009 att bilda "Fiskefrämjandet Stockholms skärgård" ideell förening. Vid årsmötet den 3 april 2009 beslutades stadgarna och styrelsen utsågs. I den ideella föreningens styrelse finns representanter från fiskerinäringens offentliga och privata parter. Stockholms stad ansvarar för administrativ styrning och ekonomisk likviditetshantering vid förvaltning av stödet, vilket ger förutsättningar för att framtida insatser fullföljs framgångsrikt.

Åtgärder och budget

När Strategidokumentet skrivs finns förslag på aktiviteter från medlemmarna i föreningen. Dessa aktiviteter utgör grunden för framtida arbete tillsammans med de aktivitetsförslag som förväntas inkomma under projekttiden 2009-2013. Detta strategidokument verkar tillsammans med föreningens stadgar som styrdokument för föreningens styrelse i dess arbete med att rekommendera eller avslå projektstöd till inkomna ansökningar.

Fiskefrämjandet Stockholms skärgård uppdaterar löpande aktivitetslistan. Aktiviteterna kan genomföras under ett och samma kalenderår och i vissa fall under flera år. För att skapa en god överblick om vad fiskeområdet önskar arbeta med under programperioden 2009-2013 görs följande kategorisering av aktiviteterna.

Fiskefrämjandet Stockholms Skärgård har bedömt att området kommer att tilldelas 5,6 miljoner kronor från Europeiska FiskeriFonden (EFF) för hela programperioden. Tillsammans med offentlig medfinansiering har då fiskeområdet totalt 11,2 miljoner kronor. Av detta belopp kan maximalt 10% användas till löpande kostnader dvs 1,12 miljoner kronor. Budgeten för stödinsatser uppgår då under programperioden till 10.080.000 kronor.

Föreningen arbetar nu och framöver kontinuerligt med att söka den offentliga medfinansieringen på 5.040.000 kronor.

Tänkbara och kontaktade medfinansierare är

Landstinget (RTK)

- Skärgårdsanslaget
- Miljöanslaget

Länsstyrelsen

- Fiskevårdsanslag
- Sälskademedel
- Miljöövervakning

Fiskeriverket (KLAB)

- Undersökningar
- Metodutveckling
- Uppföljning

Dessutom

- medlemmarna i Fiskefrämjandet Stockholms Skärgård
- andra kommuner
- Väddö Folkhögskola
- WNF
- Smittska Fonden
- Fiskeavgiftsmedel

Uppskattningsvis kommer fler än 50% av projekten att ledas av privata aktörer. Exempel på privata projekt som diskuterats i gruppen är

- Gäddans återkomst
- Handikappanpassade fiskeplatser
- Mamma-Barn-vecka

Gäddprojektet faller i princip in under samtliga fyra insatsområden. De andra projekten sorteras in under Tillgänglighet med betoning på jämställdhet. Mamma-Barn-veckan syftar till att lära mammor och barn att fiska så att de sedan själva kan fortsätta att hitta bra fiskesätt och fiskeplatser som passar dem.

För ensamstående mammor med en oftast sämre ekonomi, är detta en aktivitet som de kan göra med sina barn som både är bra för hälsan, miljön och som inte behöver vara så kostsam.

Fiskefrämjandet Stockholms skärgård kommer troligtvis att söka medel ur andra fonder och från andra områden inom Fiskeriverket. Dessa ansökningar görs för de åtgärder som inte kan finansieras inom område 4 ”Hållbar utveckling”.

Fördelningen av budgeten på 10.080.000 kronor över de fyra insatsområdena, efter avdrag av 10% i administrativa kostnader, uppskattas bli enligt nedanstående.

STYRNING OCH PROJEKTLEDNING 10%

Projektledning/administration

Möten

Studieresor

Konferenser

FISKE- OCH MILJÖVÅRD 30%

Biotopvård

Förvaltningsåtgärder

Utbildningar

Tillsyn

Minskad miljöpåverkan

ÖKAD LÖNSAMHET I NÄRINGEN 30%

Utveckling av fisketuristisk verksamhet

inkluderande ökat samarbete med fokus på upplevelse mat och logi

Ökat grad av förädling

Livsmedelshantering och -distribution av fisk till närmarknaden

Utbildning

TILLGÄNGLIGHET 30%

Jämställdhet

Integration

Rekreation

Marknadsföring

Fiskefrämjandet Stockholms skärgård

Skärgårdsstiftelsen

Sportfiskarna region Stockholm

Stockholms Läns Fiskareförbund

Stockholms stad

Sveriges Organiserade Fiskeguider

Östra Svealands Fiskevattenägarförbund

Stockholm
2009-05-13